

SUOMEN TEATTERIT – FINLANDS TEATRAR RY TOIMINTAKERTOMUS 2011

JOHDANTO

Suomen Teatterit – Finlands Teatrar ry:n toiminta-ajatus on työskennellä yhdistyksen jäseneteattereiden toimintaedellytysten edistämiseksi ja turvaamiseksi maassamme.

Suomen teatterit ajavat yleisönsä etua yhdistämällä osaamisensa ja vaikutusvoimansa Suomen Teatterit ry:ssä, jotta katsojat voivat nauttia mahdollisimman korkeatasoisesta ammattiteatterista kohtuuhintaan.

Suomen Teatterit ry:n (STEFI) toiminnan keskeisiä muotoja ovat kulttuuripoliittinen edunvalvonta, työnantajajärjestönä toimiminen sekä koulutustoiminta. Näitä tukevat jäsenistöä palveleva runsas tiedotustoiminta, tiivis yhteistyö jäseneteattereiden ja muun alan järjestökentän kanssa sekä kansainvälinen yhteistoiminta ja edunvalvonta.

Taiteellisen toiminnan osalta kotimainen teatteri jatkoi menestystarinaansa mallikkaasti. Kotimainen näytelmä eli edelleen uutta kultakauttaan, uusia kotimaisia kantaesityksiä esitettiin paljon. Henkilötyövuodenhinnan korjausohjelman vaikutukset olivat entisellään vielä vuoden 2011 alkupuolella, taaten teattereille korjausohjelmaa edeltävää aikaa tuntuvasti paremmat toimintaedellytykset, vaikka suurin osa korotetusta valtiontuesta henkilöstöpainotteisella alalla olikin valunut kasvaneisiin palkkakustannuksiin.

Toimintavuotta 2011 leimasi kuitenkin samalla varautuminen yhä synkkenevään taloussuhdanteeseen, joka Euroopassa näyttäytyi erityisesti välimeren maiden velkakriisinä ja tämän vaikutuksina läpi Euroopan. Teatterikentän selvitettyä edellisestä taantumasta varsin pienin vaurioin yleisön jatkettua teatterissakäyntiä lähes entiseen tapaan, valmistauduttiin samalla pitkän vuotta kuitenkin jo seurauksiin uhkaavista uusista ja entistä synkemmistä talousnäkyistä.

Julkisessa tuessa tapahtui dramaattinen muutos syksyllä, kun valtion budjettikäsittelyssä koko kulttuurialalle melkoisena yllätyksenä esitettiin ja toteutettiin opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla yhteensä 100 miljoonan euron lisäleikkaukset, joista peräti 5 miljoonaa euroa kohdistettiin orkestereihin ja teattereihin.

Leikkaukset toteutettiin määräaikaisella budjettilailla, jolla 5 miljoonan euron leikkaus teatteri- ja orkesterilain mukaisesti tukiin säädetään vaikutuksiltaan koko hallituskauden mittaisiksi. Leikkaus toteutettiin kuitenkin niin, että ennen leikkausta valtionosuuksiin laskettiin indeksikorotukset, mikä osaltaan lievitti leikkausten dramaattisinta vaikutusta teattereiden toiminnan edellytyksiin. Toteutettujen lisäleikkausten vaikutuksesta valtionosuusteattereiden valtion rahoitus vuodelle 2012 taantuu kuitenkin lähelle vuoden 2010 tasoa, mikä ei lainkaan vastaa osana valtionosuuksien korjausohjelman mukaista tavoitetta seurata valtionosuuksien kehityksessä vuodesta 2010 eteenpäin indeksien mukaista kehitystä.

Samaan aikaan kun valtionosuuksien määräaikaisia leikkauksia valmisteltiin, ministeriö edisti myös tavoitettaan siirtä valtionosuusjärjestelmän piirissä teattereiden toiminnan mittaamiseen ja arviointiin. Ensimmäiset koekyselyt toteutettiin jo keväällä 2011, ja syksyn aikana saatiin viitteitä siitä, että järjestelmää testattaisiin VOS-teattereilla koeluontoisesti vuonna 2012.

Työehtosopimustoiminnassa jatkettiin siitä, mihin edellisvuonna oli näyttelijäsopimuksen kanssa päästy; myös teatteri- ja mediatyöntekijät edellyttivät valtionosuuksien korjausohjelman huomioimista pidemmässä sopimusratkaisussa, ja pitkästä sopimuskaudesta sovittiin teatterialan työehtosopimuksen ja Kansallisteatterin talokohtaisen sopimuksen osalta.

Kehittämisprojektit jatkuivat aktiivisena osana Suomen Teatterit ry:n toimintaa. Suomen ja Ruotsin teatterielämän yhteishankkeen osana teatteritilojen teknisten tietojen yhteinen tietokanta saatiin osaprojektina päätökseen, ja Thalia-gaala toteutettiin jälleen keväällä, tällä kertaa kulttuuripääkaupunki Turun Logomo-hallissa. Lisäksi kiinteiden ja ryhmämuotoisten teattereiden yhteistyötä edistämään tarkoitettu Tekijä-hanke eteni ensimmäiseen konkreettiseen vaiheeseensa, kun ensimmäinen esitysten hakukierros toteutettiin ja neuvottelut ensimmäisistä tilatuista kiertue-esityksistä käynnistettiin loppuvuodesta.

KULTTUURIPOLIITTINEN VAIKUTTAMINEN

Perustehtävänsä kulttuuripoliittisen vaikuttamisen alalla STEFI oli toimintavuonna 2011 yhteydessä eduskuntaan, opetus- ja kulttuuriministeriöön – erityisesti kulttuuri- ja urheiluministerin toimialaan – sekä valtionvarainministeriöön teattereiden rahoituskysymyksissä ja muissa teattereiden toimintaympäristöön vaikuttavissa asioissa. Kuntakentällä vaikutettiin kuntien päättäjiin sekä suoraan että Kuntaliiton kautta.

Valtion tuen kehitys vuonna 2011

Valtion vuoden 2011 talousarvio toteutti vielä kolmen vuoden korotusohjelman jälkeistä tavoitetta seurata vos-kehityksessä indeksikehitystä. Määräraha vuodelle 2011 oli lähes 55 miljoonaa euroa. Henkilötyövuoden arvonlisäverottomaksi yksikköhinnaksi muodostui 55 901 euroa.

Valtakunnalliseen ja alueelliseen toimintaan tarkoitettu tuki, jota myönnetään teatteri- ja orkesterilain 6a §:n perusteella, oli suuruudeltaan aiempien vuosien tasoa, yhteensä n. 3,3 miljoonaa euroa. Tästä 159 000 euroa osoitettiin teattereiden kehittämishankkeisiin. Kiertuetoimintaan tukea myönnettiin kolmelle VOS-teatterille yhteensä 129 000 euroa.

Teatteri- ja orkesterilain ulkopuolisten ammattiteatterien tuen kasvettua edellisenä vuonna n. miljoonalla eurolla, ei vastaavaa kehitystä vuonna 2011 enää tapahtunut.

Valtion vuoden 2012 talousarvio

Kun edellisen vuoden valtion talousarviossa teatterien henkilötyövuoden hinnan nousu toteutui indeksikorotuksen muodossa, kääntyi suunta dramaattisesti alaspäin vuoden 2012 talousarviossa. HTV:n vuoden 2012 hinta putoaa teatteri- ja orkesterilakiin kohdistetun 5 miljoonan euron lisäleikkauksen jälkeen 54 439 euroon, vaikka hintaan laskettiin laskennallinen indeksikorotus ennen leikkausten toteuttamista. Käytännössä toteutettava leikkaus vie teattereiden valtion rahoituksesta parin viimeisen vuoden indeksit ja enemmänkin. Henkilötyövuosien määrä säilyy kuitenkin ennallaan. Suomen Kansallisteatterin (joka ei ole teatterilain piirissä) avustus pysyi suurin piirtein ennallaan (kehittyy talousarviossa 11,5 miljoonaan euroon).

STEFI pyrki lausunnoissaan yhdessä Suomen sinfoniaorkesterit ry:n kanssa korostamaan valtionosuuslakiin kohdistuvien leikkausten vaikutuksia mm alan freelancereiden työllisyyteen ja teattereiden ja orkestereiden toimintaedellytyksiin alalla, jossa pienellä rahoituksella saadaan paljon hyvää aikaan. Ministeriöstä vakuutettiin, että leikkauksista huolimatta ministeriön tavoitteena on jatkaa valtionosuuksien korottamista hallituskaudella indeksien mukaisesti.

Teatteri ja kunnat

Kuntien rahoitustilanne ehti jo hetken rauhoittua tulevia vuosia koskevien synkkien talousennusteiden seurattua toisiaan jo pidemmän aikaa, mutta yleinen talouden romahdus syksyllä 2011 vaikuttaa myös kuntatalouteen kohdistuviin paineisiin rajusti tulevaisuudessa. Loppuvuodesta vaikutti kuitenkin siltä, että olennaisia leikkauspaineita teattereiden kunnanavustuksiin ei kohdistuisi vielä vuodelle 2012.

Valtakunnallisen teatteriverkon ja sen kokonaisrahoituksen kannalta voitiin panna merkille, että edelleen jatkui se kehitys, jossa kuntien vuosikortusohjelman aikaisista kunnan rahoituksen leikkauksista kärsivät tietyt täyskunnalliset teatterit (esimerkiksi Kuopion ja Lahden KT) ovat leikkausten seurauksena menettäneet henkilötövuosia valtion rahoituksessa. Kun valtionosuudet jaetaan edelleen laskennallisen 2469 henkilötövuoden mukaan, nämä menetetyt henkilötövuodet siirtyvät muille teattereille.

Kunnallisissa teattereissa liikehdintä mahdollisen yksityistymisen suuntaan jatkui. Oulun kaupunginteatterin yksityistämisen prosessi saatiin päätökseen vuoden 2011 loppuun mennessä, jolloin siitä muodostettiin yksityinen kaupungin organisaatiosta erillinen kaupunginteatteri. Turussa käynnistettiin selvitykset yksityistämisen toteuttamistavoista ja aikatauluista. Nämä suunnitelmat eivät kuitenkaan vuoden loppuun mennessä olleet vielä johtaneet konkreettisiin päätöksiin, ja selvitysten odotettiin jatkuvan työryhmissä keväällä 2012.

Muuta kulttuuripoliittista edunvalvontaa

Veikkauksen edunsaajien toiminta

Kulttuurin, liikunnan ja nuorisotyön edustajat tapasivat säännöllisesti toimintavuoden aikana. Vaalivuoden johdosta lobbaamissyistä toiminta oli erityisen aktiivista keväällä 2011. Hallitusneuvottelujen venyttyä pitkiksi edunsaajat tapasivat useita kertoja ja pyrkivät koordinoitusti vaikuttamaan hallitusohjelmaan, erityisesti siltä osin kun oli kyse Veikkauksen monopoliaseman säilyttämisestä ja sen rahoitus- ja tuotonjakojärjestelmän säilyttämisestä perusteluiltaan mielekkäänä. Tässä tavoitteessa myös pääosin onnistuttiin.

Edunsaajat joutuivat edelleen pohtimaan myös kysymystä Veikkauksen toiminnan turvaamisesta Euroopan tasoisen peliyhtiöpolitiikan tasolla. Syksyn aikana edistettiin jälleen ajatusta yhteisen edunvalvojan rekrytoimisesta järjestelmän etuja puolustamaan.

Uutena tärkeänä asiana edunvalvojen pohdittavaksi tuli uuden hallitusohjelman linjaus, jossa Veikkauksen tuotoista rahoitettavien kohteiden kirjoa laajennetaan museopuolella. Tämä tulee todennäköisesti aiheuttamaan vuodesta 2013 eteenpäin kasvavaa painetta leikata muiden edunsaajien tukia uusien kohteiden rahoittamiseksi. Edunsaajien yhteinen intressi on pyrkiä vaikuttamaan asiassa niin, että rahoitukseen kohdistuvat uudet haasteet pyritään ratkaisemaan mahdollisimman järkevästi.

Kannettavien mikrofonien aaltoalueuudistus

STEFI seurasi edelleen aktiivisesti liikenne- ja viestintäministeriön hanketta, jossa ministeriö antaa tietyt langattomien lähetysten aaltoalueet vapaaseen huutokauppaan. Käytännön säännöstasolle edenneessä hankkeessa liiton ensisijainen intressi on turvata teattereissa käytettyjen langattomien mikrofonien toimintamahdollisuus myös jatkossa. Asia oli ajankohtainen myös eurooppalaisella tasolla, jossa tehtiin yhteistyötä Pearle*:n, Euroopan esittävän taiteen työnantajaliittojen järjestön, kanssa.

Toimintavuoden aikana liitto oli jälleen Ficoran tilaisuuksissa kuultavana. Aaltoalueuudistuksen aikataulu näyttäisi muodostavan niin, että vuoden 2013 loppuun mennessä toteutettavalla siirtymäajalla turvataan teatterien ja muiden aaltoalueita ammattimaisesti käyttävien

toimijoiden mahdollisuudet sopeutua tilanteeseen ja turvata uudet ja toimivat edellytykset langattomien mikrofonien liikenteelle.

Laitteiden uushankinnasta koituvien kulujen korvausasia jäi edelleen auki. Ministeriö on tehnyt esityksen, jossa aaltoalueuudistuksen seurauksena syntyvistä välttämättömistä laitehankinnoista menetyksiä kärsivät langattomien mikrofonijärjestelmien käyttäjät saivat kompensatiota todennäköisesti opetus- ja kulttuuriministeriön kautta kanavoitavan tuen muodossa. Määrärahan toteutumisesta ei kuitenkaan vuoden 2011 loppuun mennessä ollut minkäänlaista varmuutta, ja sen on ennustettu olevan mittaluokaltaan riittämätön suhteessa uudistuksen aiheuttamaan laitteiston välttämättömään uudistustarpeeseen.

Vapaiden ryhmien kehittämistyöryhmä

Vuosina 2009 ja 2010 toimineen OKM:n asettaman Vares-työryhmän yhteydessä toiminut teatterijärjestöjen epävirallisempi "Varjo-Vares"-ryhmä jatkoi vuonna 2011 keskusteluja tarpeesta kehittää teatterin toiminnan ja rahoituksen rakenteita. Keskustelut jatkuivat edellisen työryhmän työtä jatkavassa VALO-työryhmässä, jossa edustettuina ovat Vares-työryhmän lailla keskeiset teatterialan järjestöt. Työryhmä aloitti vuoden aikana kehittämään ajatusta kokonaisesta teatterialan poliittisesta ohjelmasta, johon koottaisiin laajasti kehittämisehdotuksia koko alaa koskien. Matti Holopaisen jäätyä eläkkeelle työryhmän keskusteluihin on osallistunut toimitusjohtaja Tommi Saarikivi.

Keskusliiton teatteri-illat kansanedustajille ja muu suora vaikuttaminen

STEFI ja Suomen Teatterijärjestöjen Keskusliitto järjestivät jälleen yhteistyössä teatteri-illan eduskunnan valtiovarain- ja sivistysvaliokuntien jäsenille, heidän avustajilleen ja eduskunnan virkamiehille. Tapahtuma järjestettiin Kansallisteatterissa, jossa vieraat pääsivät seuraamaan Paperiankkuri-esitystä. Esityksen jälkeen heille esiteltiin teatterialan ajankohtaisia kysymyksiä (luonnollisesti fokuksessa olivat mm ajankohtaiset valtiosuusleikkaukset), ja tämän jälkeen järjestettiin tilaisuus, jossa edustajilla oli mahdollisuus keskustella ja esittää kysymyksiä alan toimijoille. Näillä tapaamisilla on suuri merkitys yhteyksien solmimisen ja verkostoitumisen kannalta.

Myös Veikkauksen edunsaajat järjestivät koordinoitun vaikuttajatapaamisen. Sivistysvaliokunnan jäsenet tavattiin uudella Musiikkitalolla. Tapaamisen yhteydessä esiteltiin edunsaajien tavoitteita yleisesti ja käytiin keskustelua aiheesta kansanedustajien kanssa.

Satupäivä-tapahtuma kasvoi edelleen

Lastenteatterivuoden 2008 jatkoksi kehitetty tapahtuma *Satupäivä* on kehittynyt itsenäiseksi vuosittaiseksi tapahtumaksi, jolla halutaan korostaa sadun ja tarinan kertomisen sekä taiteen ja kirjallisuuden merkitystä lasten kasvuille.

Satupäivän perinne jatkui edelleen vuonna 2011 ja siirtyi nyt uuteen pysyvään ajankohtaan Sadun nimipäivälle 18.10.2011. Satupäivää juhlittiin 18.10.2011 53 paikkakunnalla Helsingistä Kittilään 149 tapahtumajärjestäjän voimin. Lisäksi päiväkoteihin, kouluihin ja palvelutaloihin jalkautuu yli 40 vapaaehtoista sadunlukijaa. Taustavoimiin tulivat uusina mm. Suomen Isovanhemmat ry, Suomen koulukirjastoyhdistys ja Helsingin kirjailijat.

Satupäivä sai avustukset sekä Alfred Kordelinin rahastolta että WSOY:n rahastosta. Avustusten turvin projektisihteeri HuK Iida Turpeinen palkattiin jälleen tapahtumaa valmistelemaan. Järjestösihteeri toimi myös mukana laajenevan tapahtuman onnistuneessa toteuttamisessa.

Satupäivänä 18.10. käynnistettiin myös uusi perinne yhteisten avajaistilaisuuden muodossa yhteistyössä Teatterimuseossa kanssa. Kampanjan suojelijat, näyttelijät Seela Sella ja Sinikka Sokka, olivat myös keskeisesti mukana päätapahtumassa. Teatterimuseossa järjestettiin yhteensä 100 koululaiselle juhlallinen avajaisseremonia sekä lukuisia työpajoja, joihin lapset

valintansa mukaan saivat osallistua. Päivän mittaan museossa luettiin satuja ja klo 17 alkoi iltaohjelma, missä mm. järjestettiin keskustelutilaisuus pahuuden ja vaikeiden aiheiden käsittelystä lastenkulttuurissa. Keskustelua veti teatterinjohtaja, ohjaaja Maarit Pyökäri. Seminaarin jälkeen vietettiin yhdessä iltaa ruokaillen ja satu-slamillä yleisöä viihdyttäen.

Satupäivä oli jälleen suuri valtakunnallinen tapahtuma ja ympäri Suomen lapsille luettiin satuja mm. teattereissa, päiväkodeissa, kouluissa, kirjastoissa ja museoissa sekä kodeissa ja monissa muissa paikoissa. YLE ja MTV3 antoivat tilaa kampanjalle lähetyksissään ja uutisissaan. Seuraava Satupäivä on jälleen Sadun nimipäivänä 18.10.2012.

TOIMINTA TYÖNANTAJALIITTONA

Palkantarkistukset vuonna 2011

Työehtosopimusten mukaiset korotukset toteutettiin vuonna 2011 seuraavasti:

Vakinaisten ja tilapäisten teatterimuusikoiden työehtosopimukset

yleiskorotus	1.5.2011	1,2 %
järjestelyvaraerä	1.5.2011	0,8 %

Teatterialan työehtosopimus

yleiskorotus	1.5.2011	1,2 %
järjestelyvaraerä	1.5.2011	0,8 %

Näyttelijöiden työehtosopimus

yleiskorotus	1.4.2011	2,0 %
esityslisän korotus	1.8.2011	1,0 %

Suomen Kansallisteatterin työehtosopimus

yleiskorotus	1.2.2011	1,3 %
järjestelyvaraerä	1.5.2011	0,7 %

Uudet työehtosopimukset

Alkuvuodesta 2011 käytiin sopimusneuvotteluja sekä Teatterialan työehtosopimuksesta että Kansallisteatterin talokohtaisesta sopimuksesta. Näyttelijöiden TES-kausi oli sovittu vuoden 2013 loppuun asti, ja muusikoiden sopimusten osalta tehtiin vain palkkojen tarkistus kuntatason mukaisesti vuoden 2011 loppuun asti.

Neuvotteluissa uusista sopimuksista näkyi selkeästi vuosien 2008-2010 valtionosuuksien korjausohjelman vaikutus, erityisesti kun vastaava vaikutus oli jo ollut nähtävissä näyttelijöiden kanssa sovitussa pitkässä sopimusratkaisussa. Näin ollen neuvottelut uudesta teatterialan työehtosopimuksesta ja Kansallisteatterin talokohtaisesta sopimuksesta olivat sangen perusteelliset. Molempien osapuolien hyväksymänä tavoitteena pidettiin näyttelijöiden lailla pitempää alan työrauhan takaavaa sopimuskautta, mikäli sen hinnasta ja ehdoista päästäisiin hyväksyttävään sopimukseen.

Molempien sopimusten osalta päästiin ratkaisuun helmi-maaliskuussa ilman suurempia työtaistelutoimenpiteiden tai niiden uhan aiheuttamia häiriöitä teattereiden toiminnalle. Ratkaisut ovat sidottuja valtion virkaehtosopimuksen (SKT) ja kunta-alan (TeaTES) palkkakehitykseen, ylittäen sen kuitenkin vuosille 2012 ja 2013 sijoitetuilla ylimääräisillä palkkaerillä, joita voidaan pitää eräänlaisena vuosien 2008-2010 VOS-korotusten perintönä. Molempien sopimusten pitkät sopimuskaudet jatkuvat vuoden 2013 loppuun saakka.

Näyttelijäsopimuksen esityslisäjärjestelmän laskentatapaan tehtiin joitakin tarkistuksia alkuvuodesta. Tavoitteena on pidetty sellaisten laskentakäytäntöjen luomista, joiden avulla lisän laskenta jatkossa on hallinnollisesti riittävän yksinkertaista, selkeää ja tehokasta.

Työehtosopimusten edellyttämien työryhmien toiminta

Teatteri- ja Mediatyöntekijät ry:n kanssa jatkettiin työryhmässä töitä vuosilomaan ja palkkaan liittyvien kysymysten parissa, kunnes kysymykset siirrettiin ratkaistavaksi osana työehtosopimusneuvotteluja. Lomanpidennyksiä koskenut pitkään jatkunut erimielisyys vuosilomalain ja teattereiden lomanpidennyskäytäntöjen yhteensovittamisesta ratkaistiin lopulta osana pitkän sopimuskauden kokonaisuutta tietyin siirtymäajoin.

Muut sopimukset

Gramexin kanssa solmitun äänitallenteiden käyttökorvaussopimuksen hinnoitteluun tehtiin sovitun käytännön mukainen indeksitarkistus vuodelle 2011. Siinä huomioitiin Tilastokeskuksen laskelmien mukainen elinkustannusten ja ansiotason 1,8 prosentin nousu.

Suomen Näytelmäkirjailijaliiton kanssa sovittiin vuoden lopussa järjestöjen keskinäisen suositussopimuksen tasakorottamista indeksien mukaisesti (5,68 % kahdelta vuodelta), sekä tilausmaksun minimisuosituksen nostamisesta 2000 eurosta 3000 euroon. Sopimusratkaisussa sovittiin myös keväällä 2012 työskentelevästä työryhmästä, joka selvittää edellytyksiä löytää joustavampia malleja näytelmien tilaus sopimukseen ja näytelmien jatkokäyttöön, ja edellytyksiä toteuttaa mahdollisia parannuksia näytelmäkirjailijoiden ansiotasoon.

KOULUTUS, TUTKIMUS JA PROJEKTIT

Suomen Teatterit ry toimi aktiivisesti vaikuttaakseen maamme taiteen koulutukseen yleensä ja erityisesti teatterialan ammatilliseen koulutukseen. Tavoitteena oli turvata alan koulutetun, pätevän työvoiman saanti myös tulevaisuudessa. STEFI:llä oli edustus opetusministeriön Musiikki-, teatteri- ja tanssikoulustoitimikunnassa sekä teatterialan ja musiikkiteknologian ammattitutkintotoimikunnassa.

Liiton omaa koulutustoimintaa toteutettiin lähinnä ajankohtaisen informaation sekä johdon-, hallinnon- ja tiedotus- sekä markkinointikoulutuksen alueilla. Runkona olivat hallintojohtajien ajankohtaispäivät sekä teemakohtaiset seminaarit.

Erlaisissa yhteistyöprojekteissa pyrittiin voimavaroja yhdistämällä kehittämään teatterien toimintaa ja toimintaedellytyksiä. Näistä merkittävimpiä olivat yhteistyöstä Teatterikeskuksen kanssa jatkuva vierailu- ja kiertuetoiminnan kehittämiseen tähtäävä ”Tekijä” -hanke sekä laaja Suomen ja Ruotsin teatteritoiminnan yhteistyötä kehittävä hanke Hanasaaren koordinoimana.

STEFI:n henkilöstö toimi myös aktiivisesti kouluttajina ja esitelmöitsijöinä eri tilaisuuksissa.

Seminaari- ja koulutustoiminta

Tekijänoikeuspäivä

Tekijänoikeuspäivä järjestettiin 18.3. Teatterikulmassa. Päivän aikana käsiteltiin mainonnan ja markkinoinnin tekijänoikeuskysymyksiä teatterin näkökulmasta, TEOSTO:n sopimuksia ja

ajankohtaisia aiheita liittyen teatterialan tekijänoikeuksiin sekä näytelmäkirjailijoiden sopimuskäytäntöjä.

Tiedottajien ja markkinoijien koulutuspäivät

Teattereiden tiedottajien ja markkinoijien koulutus pidettiin Hämeenlinnan Teatterissa 5.-6.5.2011. Tilaisuudessa käsiteltiin mm. teatterin markkinointia suhteessa muun alan markkinointiin, sosiaalista mediaa markkinointikanavana, teattereiden markkinointi- ja tiedotusyhteistyötä sekä kuultiin Tukholman Dramatenin ja Hämeenlinnan Teatterin markkinointikäytännöistä. Koulutuksen tarpeellisuus näkyi esimerkiksi sen osallistujamäärässä: yhteensä 45 tiedottajaa ja markkinoijaa!

Veroseminaari

Veroasioita käsitellyt teemakurssi järjestettiin 21.11. Teatterikulmassa. Alustajina toimivat ylitarkastaja Sari Wulf verohallituksesta ja alv-asiantuntija Miika Jokinen Deloitte Oy:ltä. Seminaarissa käsiteltiin kansainvälisten tuotantojen hankintaan liittyviä alv-kysymyksiä, palkansaajien verotuskysymyksiä työnantajan näkökulmasta sekä ulkomaisten työntekijöiden verotusta. Osallistujia oli 36.

Seminaarit Tampereen Teatterikesässä

Tampereen Teatterikesässä järjestettiin 5.8. yhdessä Teatteri- ja Mediatyöntekijät ry:n kanssa perinteinen ja osanottajille avoin seminaari teemalla *Onko ohjelmisto markkinoinnin isäntä vai renki?*. Tilaisuuteen osallistui noin 100 henkilöä. Maarit Pyökärin johtamassa seminaarissa alustajina olivat teatterinjohtajat Jussi Helminen, Asko Sarkola, Vihtori Rämä ja Vesa-Tapio Valo. Lisäksi kuulumme alustukset aiheeseen liittyen Oulun kaupunginteatterin markkinointipäällikkö Maarit Hyvöseltä, Anna Moilaselta Open Flower Oy:stä sekä Reija Hirvikoskelta Teme:stä.

Teatterikesän puheenjohtajaseminaari järjestettiin lauantaina 6.8. Tampereen Teatterissa. Tilaisuudessa oli 65 osallistujaa. Seminaarin teema oli *Teatterin tuloksellisuuden mittaaminen*. Alustajina toimivat mm. PhD Tuomas Auvinen, rehtori Paula Tuovinen Teak:sta, osastonjohtaja Elina Anttila Museovirastosta ja puheenvuoro Suomen näytelmäkirjailijaliitosta. Seminaarissa jaettiin materiaaleina mm. strategiaprosessin ohjeistus ja siihen liittyvä tuloskorttipohja teattereille.

Tutkimukset ja projektit

Tekijä -hanke

STEFI:n ja Teatterikeskuksen yhteinen työryhmä pyrki luomaan käytännöllisen yhteistyöprojektin kiinteiden teattereiden ja ryhmien vierailuyhteistyön kehittämiseksi. Tätä tarkoitusta varten laadittiin ESR-tukihakemus kolmen vuoden laajalle projektille. Mukaan saatiin myös Baltic Circle, Föreningen Luckan, Tutkivan teatterityön keskus ja Ammattikorkeakoulut Metropolia sekä Novia. Pitkän valmistelutyön jälkeen lopullinen hankehakemus saatiin hyväksyttyä vuoden 2010 puolella, ja Tekijä-hanke pääsi vuonna 2011 kunnolla käyntiin. STEFI osallistuu hankkeeseen yhteensä 1800 euron panoksella, johon liittyvä kustannusvastuu jakautuu jyvitetysti vuosille 2011 – 2013.

Projektin ensimmäinen toinen hakukierros hakivat potentiaalisia kiertue-esityksiä vierailemaan kiinteiden teattereiden ohjelmistossa vuosina 2012 ja 2013. Hakukierrokset olivat menestys, ja neuvottelut esitysten tilaamisesta käynnistettiin ensimmäisen kierroksen osalta syksyllä 2011. Toinen hakukierros valmistuu pian vuodenvaihteen jälkeen.

Projektin tarkoituksena on luoda maahan kiertuejärjestelmä, jossa ryhmät voivat toteuttaa kiertueita maan kiinteissä teattereissa. Näin he voivat sekä työllistää itsensä että lisätä kiinteiden teatterien ohjelmistotarjontaa. Hanke järjestää myös paljon koulutustoimintaa. Projektin hallintoa hoitaa Tampereen Yliopiston T7. Hankkeen johtoryhmään kuuluvat STEFI:n hallituksesta Ilkka Laasonen sekä toimitusjohtaja Saarikivi.

Näyttämötaide saavutettavaksi – jatkohanke 2011

STEFI:n edustajana Kuuloliiton vuonna 2008 aloittamassa Näyttämötaide saavutettavaksi hankkeessa oli Matti A. Holopainen ja hänen jälkeensä Hanna-Reetta Schreck. Hankkeessa selvitetään tekstitysten edellytyksiä ja toteuttamistapoja suomalaisissa teattereissa. STEFI:n edustus on pyydetty myös mukaan hankkeen jatkosuunnitelmaan vuodeksi 2012. OKM:n tukemana hankkeessa selvitettiin vuonna 2011 käyttäjien kokemuksia ja mielipiteitä eri puolilla suomea eri tekniikoilla toteutetuista tekstitetyistä näytelmistä, Teakonin selvittämänä erilaisten teknisten ratkaisujen toteutusmahdollisuuksia ja hintoja, artikkelikokoelma teatteritekstityksiin liittyen ja teatteritekstitysten tekijänoikeuksiin liittyvä selvitys, jonka STEFI:n lakimies ja toimitusjohtaja toteuttivat loppuvuodesta. Tavoite luoda TeaK:n ja TaiK:n opiskelijoiden avulla kokeileva tuotanto, jossa tekstitys toimii myös aktiivisena taiteellisena elementtinä, siirtyi jälleen vuodella eteenpäin osaksi mahdollista vuoden 2012 hanketta.

Teatterien tuloksellisuusarviointi

Puheenjohtajaseminaarissa kesällä 2010 esitetty vahva ajatus teatterialan yhteisen tuloksellisuuden arviointivälineen kehittämisestä pantiin käytäntöön vuonna 2011. Asiaa koordinoimaan asetettiin työryhmä, jonka puheenjohtajana toimi Ilkka Laasonen. Konkreettinen arviointivälineen valmistelutyö annettiin tarjouksen perusteella Creader Oy:lle eli konsultti Tuomas Auviselle. Arviointiväline ohjeistuksineen valmistui keväällä 2011 ja se esiteltiin jäsenistölle Teatterikesässä elokuussa. Projektin ohjausryhmä jatkoi työtään syksyllä kun kävi ilmi, että ministeriön aikeet siirtyä osassa valtionrahoitusta jonkinlaiseen teattereiden toiminnan mittaamiseen näyttivät johtavan konkreettisiin toimiin vuoden 2012 puolella.

Teatterialan yhteisen lippujärjestelmän kehittäminen

Kun pitkään jatkuneet keskustelut alan oman, open platform -tyyppisen lippujärjestelmän kehittämisestä eivät olleet johtaneet konkreettiseen hankkeeseen, aihetta lähdettiin tarkastelemaan uudesta näkökulmasta. Teatterikesän markkinointiseminaarissa esitettiin kysymys siitä, miksi teatterit eivät tee laajempaa markkinointiyhteistyötä. Pian tämän tilaisuuden jälkeen alettiin kehittämään ajatusta yhteisen, koko alan ohjelmistotarjonnan kattavan web/mobiiliapplikaation muodossa toimivan konseptin rakentamisesta. Keskusteluihin osallistuivat alussa Tampereen Työväen Teatteri, joka jo kehitteli omaa talokohtaista mobiiliapplikaatiota, STEFI ja TeaK. TTT:n kehittämishankkeessa toimiva konsultti Anna Moilanen on myös osallistunut projektin kehittelyyn.

Syksyllä käydyissä keskusteluissa tavattiin myös alan lipunvälittäjätahoja (Lippupiste ja Lippupalvelu) tarkoituksena selvittää edellytykset toteuttaa tällainen alan yhteinen järjestelmä koordinoitusti yhteistyössä lipunvälittäjien kanssa.

TIEDOTUSTOIMINTA

Tiedotustoiminnassa ylläpidettiin sähköisten menetelmien käyttöä, kehittämistä ja ajankohtaistamista tarpeiden mukaan. Nettisivuilla on erikseen Jäsenpalvelut-osio, jonne päivitetään hyödyllistä tiedotusaineistoa, esimerkiksi lausuntoja kunnille sekä avainkansanedustajien yhteystietoja, jäseneteattereiden käyttöön.

Tiedotus jäsenille toteutettiin kaksi kertaa kuukaudessa lähetettävällä sähköpostikirjeellä. Tämän lisäksi sähköposti mahdollisti nopeiden ajankohtaisten viestien joustavan toimittamisen jäsenille. Liitto hankki loppuvuodesta oikeudet sähköiseen kysely- ja tiedonkeruupalveluun Webropoliin, jonka avulla on helppo kerätä ja lajitella tietoa.

Satupäivästä tiedotettiin erikseen sekä sähköpostitse että hankkeen omien nettisivujen kautta www.satupaiva.fi, joita pidetään hengissä ympäri vuoden. Myös teatterialan yhteinen Thalia-gaala sekä gaalan pääyhteistyökumppani Veikkaus Oy näkyivät liiton nettisivuilla.

STEFI lähetti medialle erillistiedotteita liiton merkittävistä uutisista ja hankkeista, kuten vuosikokouksesta ja sen kannanotosta, Vuoden Teatteri -kilpailuun liittyvistä asioista, kannanotoista valtion talousarvioon sekä uusista jäsenistä.

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

Kansainvälisen toiminnan painopiste oli valvoa teatterialan etuja Euroopan Unionissa tehtävässä päätöksenteossa. Tähän STEFI vaikutti olemalla aktiivisesti mukana Euroopan teatteri- ja orkesterialan työnantajaliittojen yhteisjärjestössä PEARLE*:ssa. STEFI osallistui yhtenä keskeisenä toimijana myös EU:n *Social Dialogue* -ohjelman mukaiseen työnantajajärjestöjen ja työntekijäliittojen eurooppalaiseen vuoropuheluun. Pohjoismaista yhteistyötä jatkettiin perinteiseen tapaan.

STEFI:n toiminta PEARLE*:ssa

STEFI:n toimihenkilöt olivat mukana PEARLE*:n toiminnassa osallistumalla järjestön vuosittaisiin työkonferensseihin sekä hankkeisiin. Tärkeimpiä asioita olivat edelleen mm. elävän esittävän taiteen julkisen tuen kehittäminen, teatterialan ammattilaisten kansainvälistä liikkuvuutta estävien seikkojen poistaminen esim. verotuksen ja sosiaaliturvan osalta, taiteilijoiden viisumikysymykset kolmansiin maihin ja maista, EU:n työaikadirektiivin uudistushanke, työsuojelukysymykset, kannettavien mikrofonien digitalisointi ja aaltoalueuudistus sekä tekijänoikeuksiin liittyvät säännönmuutoshankkeet. EU:n suuremmat säännösten harmonisointi- ja muutosprosessit ovat usein monivuotisia ja edellyttävät jatkuvaa seurantaa. Tässä suhteessa PEARLE*:n panos näyttämötaiteen lobbaajana ja edunvalvojana on myös STEFI:lle tärkeä. Myös eurooppalaisen kulttuuritilastoinnin kehittäminen esim. julkisen tuen vertailukelpoisuuden parantamiseksi oli ajankohtaista.

EU:n *Social Dialogue* -ohjelmassa (SSDC) käsiteltiin suurelta osin em. asioita yhdessä työntekijäpuolen kanssa. Myös työskentely EU:n laajentumiseen liittyvissä alan työmarkkinakoulutuksen kehittämishankkeissa jatkui toimintavuoden aikana, sekä työmarkkinatoiminnan kehittäminen uusissa maissa, joissa toiminta on vielä vakiintumatonta (esim. Romania, Bulgaria). Eurooppalaisen työlainsäädännön kehittäminen sekä erilaisten työllistävän työn muotojen (kuten freelance-taiteilijat) selkiyttäminen ja mahdollinen säännönmukaistaminen olivat myös esillä. Myös EU:n laajeneminen ja performing arts -alueen työmarkkinatoiminta uusissa jäsenmaissa sekä eteläisessä Euroopassa nousivat hankkeina esiin.

Vuonna 2011 osallistuttiin seuraaviin kansainvälisiin kokouksiin

- Pearle*:n kevätkokous 20.-21.5. Budapestissa, osallistui: Saarikivi.
- Pearle*:n syyskokous 25.-26.11. Tallinnassa, osallistui: Saarikivi, Mentula, Schreck.
- Nordisk Teaterledarrådin kokous 17.6. Kööpenhaminassa, tj. Saarikivi, teatt.joht. Lindeman

Pohjoismaisen toiminta

Pohjoismaista yhteistyötä on toteutettu Pohjoismaisen Teatterinjohtajaneuvoston (NTLR) kautta. Suomalaisina jäseninä hallituksessa ovat toimineet teatterinjohtaja Lasse Lindeman sekä toimitusjohtaja Matti A. Holopainen, jonka sijaan astui Tommi Saarikivi keväällä 2011.

NTLR:n kokous pidettiin kesäkuussa Kööpenhaminassa Tanskassa. Tilaisuudessa keskusteltiin laajalti teatterialan tilanteesta ja kehitysnäkymistä eri pohjoismaissa. Islanti ei ollut tällä

kertaa edustettuna. Edelleen käytiin vilkasta keskustelua tekijänoikeuksista ja niihin liittyvistä käytännöistä, todeten että yhteistyössä voidaan välittää aihetta sivuavia sopimusmalleja ja hyviä käytäntöjä.

Scen utan gränser

Pohjoismaista ja erityisesti Suomen ja Ruotsin välistä yhteistyötä on edelleen koordinoitu pitkäaikaisella yhteistyöhankkeella, jonka otsikoksi vuoden 2011 aikana on vakiintunut Scen utan gränser (näyttämö ilman rajoja).

Hankkeessa on tarkoitus laajasti rakentaa yhteistyötä Ruotsin ja Suomen teatteritoimijoiden välille. Projektin perustana on ollut jo joitakin vuosia jatkunut kiertueyhteistyö Riksteaternin ja yhdeksän suomalaisen teatterin välillä. Tässä yhteistyössä yksi ruotsalainen teatteriesitys on tehnyt vuosittain laajan kiertueen Suomessa. Tätä hanketta on Suomessa hoidettu vastaanottavien teatterien yhteistyönä ja erityisesti Espoon kt on joutunut kantamaan ÅST:n kanssa vastuuta. Nyt hanketta laajennettiin ja yhteistyöhön otettiin laajasti mukaan suomalaisen teatterikentän järjestöt.

Hanketta koordinoi Hanasaaren Kulttuurikeskus, joka on organisoinut johtoryhmän ja muiden toimintaelinten työtä Suomessa. Kiertuetoiminta on edelleen toiminnan ydintä, mutta hanketta laajennetaan tutkimus-, koulutus- ja kehittämisprojekteilla. Vuoden 2011 aikana Hanasaassa järjestettiin mm Suomen ja Ruotsin edustajien yhteinen suunnittelupäivä, jossa kehiteltiin uusia ideoita ja keskusteltiin potentiaalisista tulevan yhteistyön muodoista.

STEFI:n omana osaprojektina Scen utan gränser -hankkeessa on ollut ns. Scenrum - tietokannan laajennus Suomeen. Tähän esitystilojen teknisiä piirustuksia ja tietoja sisältävään tietokantaan tuli käännettäväksi suomenkielinen osio, johon maamme esitystilojen tiedot pyritään kokoamaan. STEFI teki asiasta sopimukset sekä Riksteaternin että TEAK:n Kokoksen kanssa. Tavoitteena on, että suomenkielisen tietokannan perusaineisto kerättiin vuoden 2011 aikana, ja toimitettiin sopimuksen mukaisesti edelleen Riksteaternille. Järjestö sai tietokannan rakentamiseen avustusta OKM:n kulttuurin digitointivaroista.

MUU TOIMINTA

STEFI:n vuosikokous

STEFI:n vuosikokous ja siihen liittyvät tilaisuudet pidettiin 13.-14.4. Lahden kaupunginteatterissa. Keskiviikkona 13.4. pidettiin avoin seminaari otsikolla *Kulttuurin rahoitus ja seinien sisällöt – missä luovuus asuu?*. Tilaisuudessa alustivat tutkija-kirjailija Virpi Hämeen-Anttila sekä tutkimuspäällikkö Timo Cantell Helsingin kaupungin tietokeskuksesta. Paneelikeskustelu ruoti teemaa Tuula Öhmanin johdolla. Keskustelijoina olivat Raija-Liisa Seilo, Georg Dolivo, Tommi Laitio, Miira Sippola ja Virpi Hämeen-Anttila. Seminaarissa oli noin 80 osallistujaa.

Torstaina 14.4. pidettiin varsinainen vuosikokous keskustelutilaisuuksineen teatterin päänäyttämöllä. Vuosikokousta edeltävässä keskustelutilaisuudessa olivat esillä lähinnä Esittävän taiteen arviointityökalun kehittämiseen liittyvän työn tilannekatsaus ja muut ajankohtaiset asiat. Vuosikokoukseen osallistui yhteensä 83 henkilöä, joista 57 oli äänioikeutettuja teattereiden edustajia. Vuosikokouksen puheenjohtajana toimi Timo Setälä.

Hallituksen vaalissa jäsenistä erovuorossa Jussi Helminen, Pasi Laukka, Harri Natunen, Taru Pätäri ja Johan Storgård. Hallitukseen valittiin äänestyksen jälkeen uudelleen Jussi Helminen, Pasi Laukka, Harri Natunen ja Johan Storgård. Uutena hallituksen jäseneksi valittiin teatterinjohtaja Mansi Stycz Teatteri Mukamaksesta Tampereelta.

Vuosikokouksen yhteydessä annetussa kannanotossa otettiin kantaa maamme julkisen hallinnon innon ja motivaation puolesta jatkossakin panostaa kulttuuriin ja kirjata näitä tavoitteita myös hallitusohjelmaan. Taiteen itseisarvoisen merkityksen lisäksi taide- ja kulttuuri luovat monenlaisia myönteisiä vaikutuksia koko yhteiskuntaamme – usein paljon järkevämmiin ja edullisemmin kuin syntyneitä ongelmia jälkikäteen korjaavat keinot.

Thalia-Gaala

Thalia-gaala toteutettiin vuonna 2011 yhteistyössä Turun kulttuuripääkaupunkivuoden kanssa Turun Logomossa maailman teatteripäivänä 27.3.2011. Teatterijärjestöjen Keskusliitto otti edelleen muodollisen vastuun gaalan taloudellis-hallinnollisesta puolesta asettamalla järjestöjen yhteisen järjestelytoimikunnan, jonka puheenjohtajaksi valittiin Johan Storgård. Tuottajaksi valittiin Enterno media Oy ja ohjaajaksi Mikko Rasila. Tapahtuman perustavoite on olla teatterialan laajan ammatillisen osaamisen näyteikkuna suomalaisessa yhteiskunnassa.

Gaalan taloudellinen pohja varmistettiin järjestöjen yhteisellä sopimuksella tavoitteen ollessa kuitenkin mahdollisimman pitkälle itsensä kustantava tapahtuma. Tätä puolta vahvistivat STEFI:n kautta saadut yhteistyökumppanit, joista isoimpina Veikkaus Oy, Lippupiste Oy ja Smartum Oy. Televisioyhteistyötä jatkettiin kalliilla sopimuksella vuoden 2010 tapaan. Gaala välitettiin Logomosta suorana televisiolähetystenä.

Palkintoja jaettiin 19 sarjassa, joihin järjestöt olivat kukin asettaneet raadin/raateja omien nimikkosarjojensa palkittavia valmistelemaan.

STEFI:n nimikkosarjoina olivat Vuoden Teatteri sekä Lasten ja nuorten Teatteriteko-palkinto. Näihin sarjoihin liitto asetti omat raadit ja lopullisen valinnan ehdokkaista tekivät diktaattorit.

Vuoden Teatteri raatiin 2011 kuuluivat Johanna Enckell, Christian Lindroos, Saana Lavaste, Eeva Kauppinen ja Matti A. Holopainen. Diktaattorina toimi kirjailija-tutkija Virpi Hämeen-Anttila. Finalisteista, jotka olivat Espoon kaupunginteatteri, Kiasma-teatteri, Ryhmäteatteri, Seinäjoen kaupunginteatteri ja Kokkolan kaupunginteatteri, voittajaksi selviytyi Espoon kaupunginteatteri.

Lasten ja nuorten Teatteriteko-palkintosarjassa raadissa olivat Eeva-Sisko Artell, Kati Kaartinen, Risto Räikkönen, Tuula Öhman ja Matti A. Holopainen. Voittajan valitsi eduskunnan sivistysvaliokunnan puheenjohtaja Raija Vahasalo. Finalisteista, jotka olivat Hämeenlinna Teatterin näytelmä Ilimari Jauhiaasen teräksinen takavyö, Heini Junkaalan näytelmä Toinen vasemmalta, Teatteri Hevosenkentä (museon ja teatterin ainutlaatuinen kokonaisuus), Teatterimuseon teatterikasvatustyö, Oulun kaupunginteatteri ja Kunnalliset kulttuuripolkuhankkeet. Voiton vei Hämeenlinnan Teatterin näytelmä Ilimari Jauhiaasen teräksinen takavyö.

Gaala onnistui varsin hyvin. Kuitenkin televisiointi, joka vuonna 2011 piti tuottaa omakustanteisesti muodosti gaalasta tapahtumana varsin fragmenttisen ja taloudellisesti kannattamattoman kokonaisuuden. Taloudellisesti kärsittiinkin tuntuvat tappiot, jotka koituivat järjestöjen maksettavaksi. Alijäämään oli pääsyynä huonosti kaupaksi menneet liput sekä televisiotuotannon kalleus. Tuottajayhtiö ei myöskään saanut riittävästi sponsoreita tapahtumaan, vaan järjestäjäosapuolet joutuivat kantamaan koko vastuun myös tällä alueella.

Toistuvien taloudellisten tappioiden seurauksena järjestöjen kesken sovittiin gaalakonseptin uusimisesta tuleville vuosille, ja tarvittaessa televisioinnista luopumisesta, mikäli sitä ei ole mahdollista toteuttaa niin, että se on toteutettavissa taloudellisesti vakaalla pohjalla.

Teatterikortteja ammattilaisille

STEFI jakoi edelleen teatterialan henkilökortteja alan ammattilaisille. Kortti tarjoaa mahdollisuuden nähdä teatteriesityksiä erityisin ammattilaishinnoin.

Yhteistyösopimukset

STEFI jatkoi edelleen vuonna 2011 Veikkaus Oy:n kanssa pitkäaikaiseksi tarkoitettua yhteistyösopimusta. Sopimuksella pyritään tukemaan sekä Veikkauksen että liiton tavoitteita suomalaisen teatteritoiminnan edistämiseksi. Käytännössä sopimus koski taloudelliselta kannalta vain Thalia-gaalan tukemista, johon kanavoitiin suoraa taloudellista tukea STEFI:n kautta.

Talous

STEFI:n talous oli toimintavuonna kohtuullisen vakaa, vaikka taloustulos muodostuikin hiukan alijäämäiseksi. Toiminnan rahoituslähteenä olivat pääosin jäsenmaksut ja oman toiminnan tuotot. Opetusministeriön valtionapu liitolle oli 24500 euroa.

STEFI:n tilinpäätös oli alijäämäinen 12170,88 euroa. Tämä johtui pääosin jo toista kertaa teatterialan gaalan alijäämästä ja siihen liittyvästä alan järjestöjen tappiontakausjärjestelmästä, sekä vuosilomien ja pitemmän sairasloman päällekkäisyydestä, joka jouduttiin osittain korvaamaan lomakorvauksina. Taseen loppusumma oli 915 030 euroa.

Euroopan taloustilanteen kehityttyä erittäin epävakaaaksi ja vaikeasti ennustettavaksi hallitus tutki edellytykset aktiivisempaan ja riskittömämpään sijoitusomaisuuden hallintaan, selvitti vaihtoehtoisia tapoja toimia ja pyysi tarjouksia, ja teki loppuvuodesta SEB Rahastoyhtiö Suomi Oy:n kanssa sopimuksen järjestön sijoitusvarallisuuden hoidosta. Sijoitusomaisuuden arvon kehitys oli erityisesti syksyllä 2011 negatiivista yleisen talouskehityksen mukana.

JÄSENYEDET JA EDUSTUKSET

Suomen Teatterit ry kuului vuonna 2011 jäsenenä Suomen Teatterijärjestöjen Keskusliittoon, Teatterin Tiedotuskeskus ry:hyn, Pohjoismaiseen Teatterinjohtajaneuvostoon, Euroopan esittävien taiteiden työnantajaliittoon (PEARLE*), Helsingin Kauppakamariin ja Tekijänoikeusyhdistys ry:hyn. Suomen Teatterit ry oli myös osakkaana Nordic Drama Corner Oy:ssä 25 prosentin osuudella.

Teatterijärjestöjen Keskusliiton hallituksessa STEFI:ä edusti tj. Matti A. Holopainen (puheenjohtaja) kevääseen asti. Vuosikokouksessa hallitukseen valittiin Holopaisen tilalle Tommi Saarikivi.

Teatterin Tiedotuskeskuksen hallituksessa STEFI:n edustajana toimi tj. Holopainen kevääseen asti. Vuosikokouksessa hallitukseen valittiin Tommi Saarikivi.

Näyttämöväen Vanhuudenturvasäätiön hallituksessa STEFI:n edustajina toimivat Matti A. Holopainen, Riitta Väisänen-Lahti ja Jukka Jokinen, varajäsenenä Stina Lindroos, Marja Kuuluvainen ja Tommi Saarikivi, joka siirtyi varsinaiseksi jäseneksi Holopaisen tilalle.

STEFI:n edustajana Kiinteistö Oy Teatterikulman hallituksessa toimi Tommi Saarikivi. Yhtiökokouksessa STEFI:ä edusti Tuula Öhman.

STEFI:n edustajana Nordic Drama Corner Oy:n hallituksessa oli Matti A. Holopainen, joka toimi hallituksen puheenjohtajana ja jatkoi hallituksessa koko toimintavuoden 2011.

Kustannus Oy Teatterin hallituksessa STEFI:n edustajina toimivat Riitta Väisänen-Lahti (puheenjohtaja), Tommi Saarikivi (kokousedustaja) ja Matti A. Holopainen (varajäsen).

Pohjoismaisen Teatterijohtajaneuvoston hallituksessa toimintavuoden Suomen edustajina olivat toimitusjohtaja Matti A. Holopainen ja pääjohtaja Maria-Liisa Nevala 30.6 saakka, josta eteenpäin edustajana toimi teatterinjohtaja Lasse Lindeman.

Euroopan esittävien taiteiden työntajaliittojen järjestön (PEARLE*) kokouksissa ja työryhmissä STEFI:n edustajana toimi toimitusjohtaja Tommi Saarikivi. General Assemblyyn Tallinnassa osallistui kuitenkin toimiston vakituinen henkilökunta kokonaisuudessaan.

Opetushallituksen asettaman teatterialan ammattitutkintotoimikunnan jäsenenä toimivat hallintojohtaja Jukka Jokinen, talousjohtaja Harri Natunen ja Veronica Stycz.

Opetusministeriön asettaman musiikki-, teatteri- ja tanssialan koulutustoimikunnan puheenjohtajana toimi STEFI:n esityksestä Matti A. Holopainen ja varajäsenenä Maria-Liisa Nevala.

Musiikkiteknologian tutkintotoimikunnassa STEFI:n edustajana toimi tuotantojohtaja Keijo Kupiainen Kansallisoopperasta.

Teatterimuseon edustajistossa jäseninä ovat Hanna-Reetta Schreck ja Hannu Hakala. Lisäksi Tommi Saarikivi on Eeva-Sisko Artellin varajäsen.

Jussi Helminen edusti Stefiä teattereiden tuotantojärjestelmää kehittävässä Kierre EU-projektissa.

Tuula Öhman toimi edelleen Stefin edustajana Albert Saloranta-säätiössä, joka jakaa apurahoja iäkkäille näyttelijöille.

SUOMEN TEATTERIT RY:N HALLITUS JA NEUVOTTELUKUNNAT

Suomen Teatterit ry:n hallituksessa olivat toimintavuoden 2011 päättyessä seuraavat jäsenet:

Vuosikokouksen valitsemana puheenjohtajana tilaajajohtaja Lasse Eskonen, jäseninä teatterinjohtaja Jussi Helminen Espoon Kaupunginteatterista, kulttuurilautakunnan jäsen Pasi Laukka Oulun kaupunginteatterista, teatterinjohtaja Ilkka Laasonen Kotkan Kaupunginteatterista, talousjohtaja Harri Natunen Rauman Kaupunginteatterista, hallituksen puheenjohtaja Esa Perttu Seinäjoen kaupunginteatterista, teatterinjohtaja Maarit Pyökäri Lahden Kaupunginteatterista, teatterinjohtaja Mansi Stycz Teatteri Mukamaksesta, teatterinjohtaja Johan Storgård Svenska Teatern i Helsingforsista sekä Tuula Öhman. Hallituksen varapuheenjohtajana toimi Tuula Öhman.

Hallitus kokoontui toimintavuoden aikana yksitoista kertaa. Työvaliokunta, johon kuuluivat Lasse Eskonen, Ilkka Laasonen, Johan Storgård, Tuula Öhman ja Matti A. Holopainen kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa.

TES-toimikuntaan kuuluivat puheenjohtajana Tuula Öhman, jäseninä Maarit Pyökäri, Ilkka Laasonen, Johan Storgård ja Matti A. Holopainen ja esittelijänä toimi Tommi Saarikivi.

Nukketeatterineuvottelukunta laajeni Lasten- ja nukketeatterineuvottelukunnaksi. Puheenjohtajana toimi teatterinjohtaja Mansi Stycz. Jäseninä olivat Maija Baric Nukketeatteri Samposta, Johanna Bergman Teatteri Hevosenkengästä, Tiina Järvi Ahaa Teatterista, Vibeke

Löfgren Unga Teaternista, Elise Richt Teatteri 2000:sta. Neuvottelukunnan sihteerinä toimi Hanna-Reetta Schreck. Lasten- ja nukketeatterineuvottelukunta kokoontui kaksi kertaa.

Tanssiteatterineuvottelukunta kokoontui toimintavuoden aikana kolme kertaa. Puheenjohtajana neuvottelukunnassa toimii Katja Lehmusaari Aurinkobaletista ja jäsenenä Ulla Jarla Tanssiteatteri Raatikosta, Anniina Kumpuniemi Tanssiteatteri MD:stä, Antti Lahti Tanssiteatteri Minimistä, Marinella Jaskari Helsinki Dance Companysta, Helena Jäykkä JoJo – Oulun Tanssin Keskuksesta, Matti Paloniemi Tanssiteatteri Rimpparemmistä ja Eeva Soini Tanssiteatteri ERI:stä. Neuvottelukunnan sihteerinä toimi Hanna-Reetta Schreck.

STEFI:in perustettiin kunnallisten teattereiden neuvottelukunta. Puheenjohtajana toimi teatterinjohtaja Maarit Pyökäri. Jäseninä olivat Ahti Ahonen Oulun kaupunginteatterista, Lasse Lindeman Kuopion Kaupunginteatterista, Miko Jaakkola Kajaanin Kaupunginteatterista, Veli-Pekka Teponoja/Raija-Liisa Seilo Turun Kaupunginteatterista. Neuvottelukunta kokoontui yhden kerran ja sen sihteerinä toimi Hanna-Reetta Schreck.

Vuosikokouksen valitsemina tilintarkastajina toimivat HTM Vesa Ikäheimo ja HTM Pekka Uusitalo. Heidän varamiehinään samassa järjestyksessä toimivat HTM Marjatta Ojala ja Päivi Ollila.

SUOMEN TEATTERIT RY:N TOIMISTO

STEFI:n toimisto sijaitsee edelleen Teatterikulmassa osoitteessa Meritullinkatu 33.

STEFI:n toimitusjohtajana toimi hallintotieteiden maisteri Matti A. Holopainen 31.8. saakka. 1.9. alkaen toimitusjohtajana toimi varatuomari Tommi Saarikivi, joka hoiti vt. toimitusjohtajan tehtävää myös 9.5.-31.8. Matti A. Holopaisen ollessa lomalla. 1.9. liiton uutena lakimiehenä aloitti OTK Leevi Mentula, järjestösihteerinä toimi FM Hanna-Reetta Schreck ja osa-aikaisena projektisihteerinä HuK Iida Turpeinen.

STEFI:n kirjanpito ja palkanlaskenta toteutettiin ostopalveluna Tiliverkko Oy:stä ja atk-tuki marraskuun loppuun saakka Academica Oy:ltä ja siitä eteenpäin Config Oy:ltä. Verkkopalvelu ostettiin Nebula Oy:ltä.

STEFI:N JÄSENET VUODEN 2011 LOPUSSA

Suomen Teatterit ry:n jäseniä toimintavuoden 2011 lopussa oli yhteensä 49:

Ahaa-Teatteri, Aurinkobaletti, Espoon Kaupunginteatteri, Helsingin Kaupunginteatteri, Hämeenlinnan Kaupungin Teatteri, Joensuun Kaupunginteatteri, JoJo – Oulun Tanssin Keskus, Jyväskylän kaupunginteatteri, Kajaanin Kaupunginteatteri, Kemin Kaupunginteatteri, Kokkolan Kaupunginteatteri, Komediateatteri Arena, Kotkan Kaupunginteatteri, Kouvolan teatteri, Kuopion Kaupunginteatteri, Lahden kaupunginteatteri, Lappeenrannan Kaupunginteatteri, Mikkelin Teatteri, Nukketeatteri Sampo, Oulun kaupunginteatteri, Porin Teatteri, Rauman Kaupunginteatteri, Riihimäen Teatteri, Rovaniemen Teatteri – Lapin Alueteatteri, Savonlinnan Teatteri, Seinäjoen Kaupunginteatteri, Suomen Kansallisteatteri, Svenska Teatern i Helsingfors, Teatteri Jurkka, Tanssiteatteri ERI Turusta, Tanssiteatteri MD Tampereelta, Tanssiteatteri Minimi, Tanssiteatteri Raatikko, Tanssiteatteri Rimpparemmi Rovaniemeltä, Tampereen Komediateatteri, Tampereen Teatteri, Tampereen Työväen Teatteri, Teatteri Hevosenkentä, Teatteri Imatra, Teatteri 2000, Teatteri Eurooppa Neljä, Teatteri Mukamas, Teatteri Vantaa, Turun Kaupunginteatteri, Unga Teatern, Vaasan Kaupunginteatteri, Varkauden Teatteri, Wasa Teater ja Åbo Svenska Teater.

Varsinaisena jäsenenä STEFI:in liittyi Teatteri Jurkka Helsingistä, Tanssiteatteri Rimpparemmi

Rovaniemeltä, Tanssiteatteri ERI Turusta ja Tanssiteatteri MD Tampereelta. Yksi jäsenistä Teatteri 2000 fuusioitui vuoden vaihteessa TTT:n kanssa.